

Història de la Filosofia Antiga I

Professor/a:	Jesús Hernández Reynés	Curs acadèmic:	2006-2007
Cicle:	Primer	Curs:	Primer
Quadrimestre:	Primer	Grup:	1
Crèdits:	6	Tipus:	TR
Àrea:	Filosofia	Horari:	Dimarts i dijous de 08:30 a 10:00
Tutoria:	1r semestre, dijous de 10:00 a 11:00 hores		

CONTINGUT

El curs general d'*Història de la filosofia antiga I* és una exposició, ordenada cronològicament i basada en autors, dels trets principals de la filosofia des dels seus inicis a Grècia fins a Plató.

OBJECTIUS

L'alumne ha d'assolir un nivell de coneixement que li permeti llegir i entendre les obres principals de la filosofia de l'època.

TEMARI

1. El començament de la filosofia.
2. La filosofia presocràtica. Heraclit i Parmènides.
3. Els sofistes i Sòcrates.
4. Plató.
5. Antístenes, Diògenes i els socràtics “menors”.

AVALUACIÓ

L'avaluació final serà el resultat de sumar els punts següents:

- Lliurament d'un esquema de la *República* de Plató. (20% de la nota final.)
- Examen tipus test. (40% de la nota final.)
- Examen final de redacció amb tres preguntes. (40% de la nota final.)

(L'examen final de redacció es farà en la data establerta pel Deganat per l'examen final de l'assignatura. Les altres dues proves (lliurament i test) es faran en les dates que s'anunciaran oportunament a classe, sempre en el període docent.)

BIBLIOGRAFIA

Edicions de les fonts

Els escrits conservats dels principals filòsofs antics es troben editats a les grans col·leccions de clàssics grecs i llatins. Amb traducció: “The Loeb Classical Library”, “Collection des Universités de France” (Fond. G. Budé). Sense traducció: “Bibliotheca Teubneriana” i “Bibliotheca Oxoniensis”. Alguns títols es troben també a la col·lecció de la Fundació Bernat Metge.

Edicions de fragments

- Diels, H.-Kranz, W.: *Die fragmente der vorsokratiker*, 2 vol. i índex, Zurich-Hildesheim, 1989¹⁷.
Kern, O.: *Orphicorum fragmenta*, Berlin, 1922.
Untersteiner, M.: *I Sofisti. Testimonianze e frammenti*, 4 vol., Florència, 1949.
Giannantoni, G.: *Socratis et socraticorum reliquiae*, 4 vol. Nàpols, 1990.

Algunes traduccions

- De Tales a Demócrito. Fragmentos presocráticos*, Madrid Alianza, 1988.
Los filósofos presocráticos, 3 vols., Madrid, Gredos, 1980.
Els Sofistes. Testimonis i fragments, Barcelona, Laia, "textos filosòfics", 1990.
Sofistas. Testimonios y fragmentos, Madrid, Gredos, 1996.
Protágoras: *Dissoi Logoi. Textos relativistas*, Madrid, Akal, 1996.
Platón: Traduit al castellà en 9 vol. a la col·lecció "Biblioteca Clásica Gredos".
Plató: *Diàlegs*, Barcelona, Fundació Bernat Metge (ed. encara incompleta).

Manual útil de filosofia antiga

- Canto-Sperber, M. (dir.) : *Philosophie grecque*, París, PUF, 1997.

Històries de la filosofia antiga recomanades

- Bréhier, É.: *Història de la filosofia 1. Antiguitat i edat mitjana*, Barcelona, UAB Servei de Publicacions-Tecnos, 1998.
García Gual, C.: *Historia de la filosofía antigua*, Madrid, Trotta, 1997.
*Guthrie, W. K. C. : *Historia de la filosofía griega*, 6 vol., Madrid, Gredos, 1984-1993.
Hadot, P.: *¿Qué es la filosofía antigua?*, Madrid, F.C.E., 1998.
Martínez Marzoa, F.: *Historia de la filosofía Antigua*, Madrid, Akal, 1995.

Altres obres, ordenades seguint els punts del temari

1.

- *Casals, J., *El pou de la paraula. Una història de la saviesa grega*, Barcelona, Ed. 62, 1996.
Colli, G.: *El naixement de la filosofia*, Barcelona, Ed. 1984, 2001.
Colli, G.: *La sabiduría griega*, Madrid, Trotta, 1995 (trad. del vol. I de l'original italià).
Cornford, F.M.: *De la religión a la filosofía*, Barcelona, Ariel, 1984.
Cornford, F.M.: *Principium Sapientiae*, Madrid, Visor, 1988.
Detienne, M.: *Los maestros de verdad en la Grecia arcaica*, Mèxic, Sexto Piso, 2004.
Dodds, E. R.: *Los griegos y lo irracional*, Madrid, Alianza, 1999.
Eggers Lan, C.: *Introducción histórica al estudio de Platón*, Buenos Aires, EUDEBA, 1974.
Fränkel, H.: *Poesía y filosofía de la Grecia arcaica*, Madrid, Visor, 1993.
Gadamer, H. G.: *El inicio de la filosofía occidental*, Barcelona, Paidós, 1995.
Gasparotti, R.: *Sócrates y Platón. La identidad en sí misma diferente y la cuestión de lo divino al comienzo de la filosofía griega*, Madrid, Akal, 1996.
Gigon, O.: *Los Orígenes de la Filosofía Griega: de Hesíodo a Parménides*, Madrid, Gredos, 1984.

- Haveloc, E. A.: *Prefacio a Platón*, Madrid, Visor, 1994.
- Martínez Nieto, R.B.: *La aurora del pensamiento griego*, Madrid, Trotta, 2000.
- Nussbaum, M. C.: *La fragilidad del bien. Fortuna y ética en la tragedia y la filosofía griegas*, Madrid, Visor, 1995.
- Redfield, J. M.: *La tragedia de Héctor. Naturaleza y cultura en la Ilíada*, Barcelona, Destino, 1992.
- Rohde, E.: *Psique*, Madrid, F.C.E., 1994.
- Ronchi, R.: *La verdad en el espejo. Los presocráticos y el alba de la filosofía*, Madrid, Akal, 1996.
- Snell, B.: *Las fuentes del pensamiento europeo. Estudios sobre el descubrimiento de los valores espirituales de occidente en la antigua Grecia*, Madrid, Razón y Fe, 1965.
- Vernant, J.-P.: *Mito y pensamiento en la Grecia antigua*, Barcelona, Ariel, 1985.
- *Vernant, J.-P.: *Los orígenes del pensamiento griego*, Madrid, Paidos, 1992.

2.

- Barnes, J.: *Los presocráticos*, Madrid, Cátedra, 1992.
- Beaufret, J.: *Parménide. Le poème*, París, PUF, 1955.
- Bernabé, A.: *Textos órficos y filosofía presocrática. Materiales para una comparación*, Madrid, Tortta, 2004.
- Colli, G.: *La sapienza greca III. Eraclito*, Milà, Adelphi, 1993.
- García Calvo, A.: *Razón común*, Madrid, Lucina, 1985.
- García Calvo, A.: *Lecturas presocráticas*, Madrid, Lucina, 1981.
- *Kirk, G.S. - Raven, J.E. - Schofield, M.: *Los filósofos presocráticos*, Madrid, Gredos, 1994².

3.

- Burnet, J.: *Los sofistas y Sócrates*, Mèxic, UAM, 1991.
- Burnet, J. - Taylor, A. E.: *Varia socratica*, Mèxic, UNAM, 1990.
- Brun, J.: *Sòcrates*, Barcelona, Edicions de 1984, 2005.
- Cassin, B. (ed.): *Positions de la sophistique*, París, Vrin, 1986.
- De Romilli, J.: *Los grandes sofistas en la Atenas de Pericles*, Barcelona, Seix Barral, 1997.
- Jenofonte: *Recuerdos de Sócrates. Económico. Banquete. Apología de Sócrates*, Madrid, Gredos, 1993.
- Luri Medrano, G.: *El proceso de Sócrates. Sócrates y la transposición del socratismo*, Madrid, Trotta, 1998.
- Tovar, A.: *Vida de Sócrates*, Madrid, Alianza, 1999.
- Untersteiner, M.: *I sofisti*, Milà, Mondadori, 1996.

4.

- Cornford, F .M.: *La teoría platónica del conocimiento*, Barcelona, Paidós, 1982.
- Cornford, F. M.: *Platón y Parménides*, Madrid, Visor, 1989.
- Crombie, J.M.: *Análisis de las doctrinas de Platón*, 2 vols. Madrid, Alianza, 1979.
- Friedländer, F.: *Platón. Verdad del ser y realidad de vida*, Madrid, Tecnos, 1989 (trad. del vol. 1 de l'original alemany).
- Gasparoti, R.: *Sócrates y Platón*, Madrid, Akal, 1996.
- Gosling, J.C.B.: *Platón*, Mèxic, UNAM, 1993.
- Grube, G.M.A.: *El pensamiento de Platón*, Madrid, Gredos, 1973.
- Irwin, T.: *La ética de Platón*, Mèxic, UNAM, 2000.
- Krämer, H.: *Platón y los fundamentos de la Metafísica*, Caracas, Monte Ávila, 1996.
- Melling, D.: *Introducción a Platón*, Madrid, Alianza, 1991.
- Montserrat, J.: *Platón. De la perplejidad al sistema*, Barcelona, Ariel, 1995.
- Reale, G.: *Platón. En busca de la sabiduría secreta*, Barcelona, Herder, 2001.

*Ross, W. D.: *Teoría de las ideas de Platón*, Madrid, Cátedra, 1993.
Szlezák, T. A.: *Leer a Platón*, Madrid, Alianza, 1997.

5.

- Bracht Branham, R. – Goulet-Cazé, M.-O.: *Los cínicos*, Barcelona, Seix Barral, 2000.
- Feliu Castelló, S.: *Los socráticos menores (Cínicos, Cirenaicos y Megáricos)*, València, Universitat de València, 1977.
- Piqué Angordans, A.: *Los megáricos. Presentación y traducción de los textos*, Barcelona, Universitat de València, 1989.

TUTORIA INTEGRADA

Consisteix en un suport específic per a alumnes amb dificultats de seguiment de l'assignatura que es realitzarà, en grups petits, al despatx del professor.